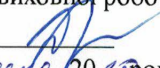

**Приватний Фаховий Навчальний Заклад
“Медичний Коледж”**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
з навчально-виховної роботи
Демчук А.М.
«01» вересня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ОСНОВИ ПАТОЛОГІЧНОЇ АНАТОМІЇ
ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ»**

спеціальність 221 Стоматологія
відділення **Сестринської справи та стоматології**

Робоча програма з «Основи патологічної анатомії та патологічної фізіології» для студентів спеціальності 221 «Стоматологія»

Розробник:

Кочева А.І. – викладач Приватного фахового навчального закладу “Медичний коледж”

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії клінічних та фундаментальних дисциплін

Протокол від « 1 » вересня 2020 року № 1

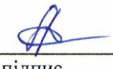
Голова циклової комісії:

підпис (Буратинська О.Я.)
прізвище та ініціали

Схвалено методичною радою Приватного фахового навчального закладу “Медичний коледж” за спеціальністю 221 «Стоматологія»

Протокол від « 1 » вересня 2020 року № 1

Голова методичної ради
підпис (Шевчук О.М.)
прізвище та ініціали

Завідувач методичного кабінету
підпис (Тимків Л.П.)
прізвище та ініціали

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3.0	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Нормативна
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>221Стоматологія</u>	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		3
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр
Загальна кількість годин –90		5
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних - Самостійна робота студентів -	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Молодший спеціаліст	Лекції 42 год.
		Практичні 18 год.
		Лабораторні -
		Самостійна робота 30 год.
		Індивідуальні завдання: -
		Вид контролю: ІІІ курс –диф. <u>залік</u>

Мета та завдання навчальної дисципліни

Практична діяльність медичного працівника передбачає ґрунтовні знання різноманітних функціональних і морфологічних змін, що виникають в організмі під час хвороби. Особлива увага має приділятися можливим варіантам перебігу захворювань та їх ускладненням.

Предметом вивчень патологічної анатомії та патологічної фізіології є структурні зміни органів і тканин у різних стадіях хвороби і в разі її ускладнень, закономірності виникнення, перебігу та завершення хвороби.

Навчальну програму з дисципліни “Основи патологічної анатомії та патологічної фізіології” складено для вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів I—III рівнів акредитації за спеціальністю 5.12010104 “Стоматологія” відповідно до складових галузевих стандартів вищої освіти — ОКХ і ОПП, затверджених МОН України і МОЗ України в 2011 р., та навчальних планів 2011 р.

Курс патології містить дві частини. Перша частина — “Основи загальної патології” — присвячена характеристиці загальнопатологічних процесів, стереотипних змін обміну речовин, функцій і структури. У другій частині — “Основи спеціальної патології” — викладено причини, патофізіологічні механізми та морфологічні зміни систем, органів, тканин, клітин і внутрішньоклітинних структур при хворобах, що мають найбільше значення в структурі захворюваності і смертності.

Після вивчення предмета ***студенти повинні знати:***

- основні положення природничо-наукових дисциплін для виконання професійних завдань;
- причини і фактори виникнення патологічних процесів в організмі, механізми їх виникнення і розвитку;
- сучасну класифікацію, етіологію, патогенез найпоширеніших захворювань людини;
- клінічну термінологію та найпоширеніші латинські терміни.

Студенти повинні вміти:

- користуватися світловим мікроскопом для вивчення мікропрепаратів;
- визначати вид ушкодження за морфологічними ознаками;
- застосовувати набуті знання під час розв’язання ситуаційних задач;
- використовувати одержані знання в процесі вивчення клінічних дисциплін;
- користуватися додатковою літературою.

Студенти мають бути поінформовані про:

- основні загально-теоретичні положення патологічної анатомії і патологічної фізіології людини;
- нові наукові досягнення в галузі патологічної анатомії і патологічної фізіології;
- вплив шкідливих факторів сучасної екології на організм людини.

Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. “Основи загальної патології”.

Змістовий модуль 1. “Основи загальної патології”.

Тема 1. Вступ. Предмет, методи і завдання патологічної анатомії та патологічної фізіології. Ушкодження (некроз).

Тема 2. Дистрофія. Атрофія.

Тема 3. Загальне поняття про хворобу. Зовнішні і внутрішні хвороботворні чинники.

Тема 4. Компенсаторно-приспосувальна реакція організму. Загальні реакції на ушкодження.

Тема 5. Імунопатологічні стани. Алергія.

Тема 6. Розлади периферичного кровообігу та мікроциркуляції.

Тема 7. Запалення.

Тема 8. Патологія терморегуляції. Гарячка.

Тема 9. Кисневе голодування (гіпоксія).

Тема 10. Пухлини.

Тема 11. Старіння організму.

Модуль 2. “Основи спеціальної патології”.

Змістовий модуль 2. “Основи спеціальної патології”.

Тема 1. Патологія системи крові.

Тема 2. Ревматизм. Патологія серцево-судинної системи.

Тема 3. Патологія системи дихання.

Тема 4. Патологія системи травлення.

Тема 5. Патологія сечової системи.

Тема 6. Патологія вагітності і пологів.

Тема 7. Патологія нервової системи.

Тема 8. Патологія ендокринної системи (залоз внутрішньої секреції).

Змістовий модуль 3. “Патологія зубощелепної системи”.

Тема 1. Патологія зубощелепної системи. Карієс зубів.

Тема 2. Пульпіт. Періодонтит.

Тема 3. Стоматити. Сіалоаденіти.

Тема 4. Пухлини зубо-щелепної системи.

Тема 5. Пародонтоз.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	денна форма		
		у тому числі		
		л	п	с.р.
1	2	3	4	5
Модуль 1. “Основи загальної патології”.				
Змістовий модуль 1. “Основи загальної патології”.				
Тема 1. Вступ. Предмет, методи і завдання патологічної анатомії та патологічної фізіології. Ушкодження (некроз).	3	1	-	1
Тема 2. Дистрофія. Атрофія.	4	1	1	2
Тема 3. Загальне поняття про хворобу. Зовнішні і внутрішні хвороботворні чинники.	3	1	1	1
Тема 4. Компенсаторно-приспосувальна реакція організму. Загальні реакції на ушкодження.	3	1	1	1
Тема 5. Імунопатологічні стани. Алергія.	3	1	-	2
Тема 6. Розлади периферичного кровообігу та мікроциркуляції.	3	1	1	1
Тема 7. Запалення.	4	2	1	1
Тема 8. Патологія терморегуляції. Гарячка.	3	2	-	1
Тема 9. Кисневе голодування (гіпоксія).	3	2	-	1
Тема 10. Пухлини.	4	2	1	1
Тема 11. Старіння організму.	3	2	-	1
Всього за Змістовий модуль 1. “Основи загальної патології”.	36	16	6	13
Всього за Модуль 1. “Основи загальної патології”.	36	16	6	13
Модуль 2. “Основи спеціальної патології”.				
Змістовий модуль 2. “Основи спеціальної патології”.				
Тема 1. Патологія системи крові.	5	2	1	2
Тема 2. Ревматизм. Патологія серцево-судинної системи.	4	2	1	1
Тема 3. Патологія системи дихання.	4	2	1	1
Тема 4. Патологія системи травлення.	4	2	1	1
Тема 5. Патологія сечової системи.	4	2	1	1
Тема 6. Патологія вагітності і пологів.	4	2	1	1
Тема 7. Патологія нервової системи.	3	2	-	1
Тема 8. Патологія ендокринної системи (залоз внутрішньої секреції).	3	2	-	1
Всього за Змістовий модуль 2. “Основи спеціальної патології”	31	16	6	9

Змістовний модоль 3.” Патологія зубощелепної системи”.				
Тема 1. Патологія зубощелепної системи. Карієс зубів.	5	2	2	2
Тема 2. Пульпіт. Періодонтит.	4	2	1	1
Тема 3. Стоматити. Сіалоаденіти.	4	2	-	2
Тема 4. Пухлини зубо-щелепної системи.	5	2	1	2
Тема 5. Пародонтоз.	4	2	2	1
Всього за Змістовний модоль 3.” Патологія зубощелепної системи”.	22	10	4	8
Всього за Модуль 2. “Основи спеціальної патології”.	55	26	14	17
Всього:	90	42	18	30

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. “Основи загальної патології”.		
Змістовий модуль 1. “Основи загальної патології”.		
1	Тема 1. Вступ. Предмет і завдання патологічної анатомії та патологічної фізіології людини. Ушкодження (некроз). Дистрофія. Атрофія.	2
2	Тема 2. Загальне поняття про хворобу. Зовнішні та внутрішні хвороботворні чинники. Компенсаторно-приспосувальні реакції організму. Загальні реакції на ушкодження.	2
3	Тема 3. Імунопатологічні стани. Алергія. Розлади периферичного кровообігу та мікроциркуляції.	2
4	Тема 4. Запалення.	2
5	Тема 5. Патологія терморегуляції. Гарячка.	2
6	Тема 6. Кисневе голодування (гіпоксія).	2
7	Тема 7. Пухлини.	2
8	Тема 8. Старіння організму.	2
Модуль 2. “Основи спеціальної патології”.		
Змістовий модуль 2. “Основи спеціальної патології”.		
9	Тема 1. Патологія системи крові.	2
10	Тема 2. Ревматизм. Патологія серцево-судинної системи.	2
11	Тема 3. Патологія системи дихання.	2
12	Тема 4. Патологія системи травлення.	2
13	Тема 5. Патологія сечової системи.	2
14	Тема 6. Патологія вагітності і пологів.	2
15	Тема 7. Патологія нервової системи.	2
16	Тема 8. Патологія ендокринної системи (залоз внутрішньої секреції).	2

Змістовний модоль 3.” Патологія зубощелепної системи”.		
17	Тема 1. Патологія зубощелепної системи. Карієс зубів.	2
18	Тема 2. Пульпіт. Періодонтит.	2
19	Тема 3. Стоматити. Сіалоаденіти.	2
20	Тема 4. Пухлини зубо-щелепної системи.	2
21	Тема 5. Пародонтоз.	2
Всього:		42

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. “Основи загальної патології”.		
Змістовий модуль 1. “Основи загальної патології”.		
1	Тема 1. Дистрофія. Атрофія. Загальне поняття про хворобу. Зовнішні та внутрішні хвороботворні чинники.	2
2	Тема 2. Компенсаторно-приспосувальні реакції організму. Загальні реакції на ушкодження. Розлади периферичного кровообігу та мікроциркуляції.	2
3	Тема 3. Запалення. Пухлини.	2
Модуль 2. “Основи спеціальної патології”.		
Змістовий модуль 2. “Основи спеціальної патології”.		
4	Тема 1. Патологія системи крові. Ревматизм. Патологія серцево-судинної системи.	2
5	Тема 2. Патологія системи дихання. Патологія системи травлення	2
6	Тема 3. Патологія сечової системи. Патологія вагітності і пологів	2
Змістовний модоль 3.” Патологія зубощелепної системи”.		
7	Тема 1. Патологія зубо-щелепної системи. Карієс зубів.	2
8	Тема 2. Пухлини зубо-щелепної системи. Пульпіт. Періодонтит.	2
9	Тема 3. Пародонтоз.	2
Всього:		18

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. “Основи загальної патології”.		
1	Тема 1. Вступ. Предмет, методи та завдання патологічної анатомії і патологічної фізіології. Ушкодження (некроз). Загальне поняття про хворобу. Зовнішні і внутрішні хвороботворні чинники.	2
2	Тема 2. Дистрофія. Атрофія. Розлади периферичного кровообігу та мікроциркуляції.	3
3	Тема 3. Компенсаторно-приспосувальна реакція організму. Загальні реакції на ушкодження. Імунопатологічний процес. Алергія.	3
4	Тема 4. Запалення. Патологія терморегуляції. Гарячка. Кисневе голодування (гіпоксія).	3
5	Тема 5. Пухлини. Старіння організму.	2

Модуль 2. “Основи спеціальної патології”.		
6	Тема 1. Патологія системи крові.Ревматизм. Патологія серцево-судинної системи.	3
7	Тема 2. Патологія системи дихання.Патологія системи травлення.	2
8	Тема 3. Патологія сечової системи.Патологія вагітності і пологів.	2
9	Тема 4. Патологія нервової системи.Патологія ендокринної системи (залоз внутрішньої системи).	2
10	Тема 5. Патологія зубо-щелепної системи. Карієс зубів.Пульпіт. Періодонтит.	3
11	Тема 6. Стоматити. Сіаладеніти	2
12	Тема 7. Пухлини зубощелепної системи.Пародонтоз.	3
Всього:		30

9. Індивідуальні завдання

10. Методи навчання

- словесні методи: моделювання фахової ситуації, бесіда, лекція;
- наочні методи: ілюстрація, демонстрація;
- практичні методи: навчальна праця, практичні роботи, реферати;
- творчі, проблемно-пошукові методи: самостійна, творчо пізнавальна діяльність;
- самостійна робота поза контролем викладача – усна та письмова самостійна робота вдома.

11. Методи контролю

У навчальному процесі в різноманітних поєднаннях використовуються методи усного, письмового, практичного, тестового контролю і самоконтролю студентів.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота		Сума
модуль 1	модуль 2	100
35 балів	65балів	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	

82-89	B	добре	зараховано
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

- Засоби унаочнення (таблиці, схеми, муляжі для медсестринських втручань, укладки для виконання практичних навиків).
- Засоби навчання (підручники, нормативна, довідкова та спеціальна література, клінічні протоколи для надання медичної допомоги затверджені МОЗ України).
- Програмне забезпечення комп'ютерного навчання (тести для оцінювання модульного контролю у системі moodle).
- Навчальні відео фільми (відеофільми та відеоролики по темах).

14. Рекомендована література

Основна

Боднар Я.Я., Файфура В.В. Патологічна анатомія та патологічна фізіологія людини: підручник. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. — 494 с.

Боднар Я.Я., Романюк А.М. Патоморфологія. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2009. — 496 с.

Боднар Я.Я., Романюк А.М. Патологічна анатомія: посібник. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. — 264 с.

Патологічна анатомія / В.Г. Шлопов. — Вінниця: Нова книга, 2004. — 756 с.

Патофізіологія / За ред. проф. М.Н. Зайка, проф. Ю.В. Биця. — К.: Медицина, 2008. — 703 с.

Атаман А.В. Патофізіологія. — К.: Вища шк., 2006. — 604 с.

Додаткова

Михалевич Р.Ф. Анатомія та фізіологія з основами патології в запитаннях і відповідях. — К.: Здоров'я, 2001. — 176 с.